

POSTANOWIENIE

Dnia 21 grudnia 2017 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach III Wydział Cywilny Odwoławczy w następującym składzie:

Przewodniczący – Sędzia SO Henryk Brzyzkiewicz

Sędziowie: SO Leszek Dąbek

SO Roman Troll (spr.)

po rozpoznaniu w dniu 21 grudnia 2017 r. w Gliwicach na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa M. Ż.

przeciwko D. Ż.

o opróżnienie lokalu mieszkalnego

na skutek zażalenia pełnomocnika pozwanego z urzędu

na postanowienie Sądu Rejonowego w Tarnowskich Górach

z dnia 8 czerwca 2017 r., sygn. akt I C 618/16

postanawia:

oddalić zażalenie.

SSO Roman Troll SSO Henryk Brzyzkiewicz SSO Leszek Dąbek

UZASADNIENIE

Postanowieniem z 8 czerwca 2017 r. Sąd Rejonowy w Tarnowskich Górach oddalił wniosek pełnomocnika z urzędu ustanowionego dla pozwanego o uzupełnienie postanowienia z 10 maja 2017 r. (o odrzuceniu apelacji pozwanego) poprzez przyznanie na jego rzecz kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu – wynagrodzenia za sporządzenie

i wniesienie apelacji. W uzasadnieniu Sąd Rejonowy wskazał, że wyrokiem z 17 stycznia 2017 r. przyznano pełnomocnikowi pozwanego wynagrodzenie za pełnienie funkcji pełnomocnika z urzędu w postępowaniu przed sądem I instancji; żądanie pełnomocnika jest nieuzasadnione, gdyż postępowanie apelacyjne przed sądem II instancji nie zostało nigdy zainicjowane – wniesiony środek zaskarżenia okazał się być obciążony wadą formalną w postaci nieuiszczenia opłaty sądowej, która nie została usunięta w wyznaczonym terminie, co spowodowało konieczność odrzucenia apelacji bez przedstawienia jej sądowi II instancji. Brak jest więc podstaw do przyznania pełnomocnikowi pozwanego wynagrodzenia za czynności podjęte po wydaniu wyroku przez sąd I instancji. Sąd Rejonowy wskazał także, że pełnomocnik winien najpierw ustalić ze stroną reprezentowaną decyzję w zakresie zaskarżenia zapadłego orzeczenia, poinformować ją o kosztach i ewentualnych konsekwencjach tej decyzji, a dopiero później wnieść środek odwoławczy inicjujący postępowanie apelacyjne. Orzeczenie to zapadło na podstawie art. 351 k.p.c.

Zażalenie na to postanowienie wniósł pełnomocnik z urzędu ustanowiony dla pozwanego domagając się jego zmiany i uwzględnienia wniosku o uzupełnienie postanowienia Sądu Rejonowego w Tarnowskich Górach z 10 maja 2017 r. poprzez rozstrzygnięcie w przedmiocie przyznania pełnomocnikowi kosztów nieopłaconej pomocy prawnej sprawowanej z urzędu za czynności podjęte w celu wniesienia apelacji, a także zasądzenia zwrotu poniesionych kosztów postępowania zażaleniowego. Zarzucił błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę postanowienia,

polegający na uznaniu, że nie próbował się skontaktować się z pozwanym przed wniesieniem środka odwoławczego i nie próbował poinformować go o kosztach i konsekwencjach podjęcia decyzji związanej z wniesieniem apelacji oraz mające wpływ na treść rozstrzygnięcia naruszenie prawa procesowego, tj. § 16 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu poprzez uznanie, iż podjęte przez pełnomocnika czynności po wydaniu wyroku w pierwszej instancji, a w szczególności sporządzenie apelacji, nie stanowiły zasadniczej części pracy, którą wykonuje się w postępowaniu apelacyjnym.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Okoliczność związany z tym czy pełnomocnik z urzędu kontaktował się z pozwanym i informował go o regulacjach prawa procesowego czy też nie, pozostaje bez wpływu na zaskarżone orzeczenie. Ostatecznie bowiem to uregulowanie art. 351 § 1 k.p.c. w związku z art. 361 k.p.c. stanowiło postawę oddalenia wniosku o uzupełnienie postanowienia o odrzuceniu apelacji, a to w świetle tego, że sprawa nie została przekazana do rozpoznania sądowi II instancji.

Art. 29 ust. 1 ustawy z 26 maja 1982 r. Prawo o adwokaturze (t.j. Dz. U. z 2017 r., poz. 2368) stanowi, że koszty nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu ponosi Skarb Państwa. Jednocześnie szczegółowe zasady ponoszenia tych kosztów określa, w drodze rozporządzenia, Minister Sprawiedliwości (art. 29 ust. 2 tej ustawy).

Zgodnie z § 16 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (Dz. U. poz. 1714), koszty z tytułu zastępstwa procesowego przysługują za prowadzenie sprawy w postępowaniu apelacyjnym. W świetle tej regulacji nie ma podstaw dla przyznania pełnomocnikowi zwrotu kosztów za czynności w postaci wniesienia apelacji, która następnie została odrzucona z powodu jej nieopłacenia, albowiem sąd odwoławczy nie przystąpił do merytorycznego rozpoznania sprawy.

W rozpoznawanej sprawie odrzucenie apelacji nastąpiło w postępowaniu międzyinstancyjnym prowadzonym przez Sąd Rejonowy (art. 370 k.p.c.), a więc nie doszło jeszcze do doręczenia odpisu apelacji drugiej stronie i przedstawienia akt sądowi II instancji (por. art. 371 k.p.c. oraz T. Ereciński: [w:] Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz. Tom III. Postępowanie rozpoznawcze, pod red. T. Erecińskiego, WK 2016 r., teza 1 do art. 371). Odrzucenie apelacji oznacza odmowę jej rozpoznania bez zajęcia merytorycznego stanowiska co do zasadności bądź też bezzasadności zawartych w niej zarzutów i wniosków. Sąd stwierdza wówczas, że merytoryczne jej rozpoznanie jest niedopuszczalne wyłącznie z przyczyn formalnych. Taka decyzja kończy więc postępowanie bez merytorycznego rozpoznania sprawy. W takiej sytuacji, gdy środek odwoławczy został odrzucony przez Sąd Rejonowy już na etapie wstępnej kontroli jego dopuszczalności, wniosek pełnomocnika z urzędu o zasądzenie na jego rzecz nieopłaconych kosztów pomocy prawnej świadczonej pozwanemu w postępowaniu odwoławczym /k. 173/ nie zasługiwał na uwzględnienie (por. postanowienie Sądu Apelacyjnego w Katowicach z 26 marca 2013 r., sygn. akt: I ACa 144/13, Lex 1294891 oraz postanowienie Sądu Apelacyjnego w Krakowie z 13 listopada 2014 r., sygn. akt: I ACz 2023/14, Lex 1656751). W literaturze wskazuje się, że apelacja odrzucona nie wywołuje żadnych skutków (por. T. Ereciński: Apelacja w postępowaniu cywilnym, Warszawa 2010 r., s. 98-99 i przywołana tamże literatura).

Tym samym odrzucenie apelacji przez Sąd Rejonowy, z uwagi na jej braki fiskalne, zawiera już w sobie negatywne rozstrzygnięcie w przedmiocie kosztów wnoszącego tenże środek odwoławczy. Nie było więc potrzeby dodatkowego jego zamieszczenia w sentencji, a co za tym idzie prawidłowo został oddalony wniosek o uzupełnienie orzeczenia w tej części.

Dlatego też zarzuty zażalenia są bezzasadne.

Mając powyższe na uwadze, na podstawie art. 385 k.p.c. w związku z art. 397 § 1 i 2 k.p.c., należało orzec jak w sentencji.

SSO Roman Troll SSO Henryk Brzykiewicz SSO Leszek Dąbek